

ECON OCEAN AS
Brennaveien 1170
8313 KLEPPSTAD

VÅR REFERANSE
21/11482

DERES REFERANSE

DATO
17.06.2022

Tilsynsrapport - vedtak

Finanstilsynet viser til tilsyn avholdt i perioden 1. – 8. desember 2021. Tilsynet ble gjennomført via videosamtale. Foreløpig tilsynsrapport ble sendt regnskapsførerselskapet 9. mars 2022. Tilsvar til den foreløpige rapporten ble mottatt 28. april 2022.

Tilsynet omfattet det autoriserte regnskapsførerselskapet Econ Ocean AS, org. nr. 913 426 312, samt daglig leder og autorisert regnskapsfører Daniel Edmundsen. Selskapet hadde på tilsynstidspunktet 58 regnskapsføreropdrag og en omsetning i 2020 på ca. kr 1,7 mill. Daglig leder er eneste ansatte i selskapet og dermed også oppdragsansvarlig for selskapets regnskapsføringsoppdrag.

Bakgrunnen for tilsynet var en innrapportering fra Regnskap Norge etter kvalitetskontroller bransjeforeningen har gjennomført med regnskapsfører og regnskapsførerselskapet. Det vises til etterfølgende pkt. 1.1.

Formålet med tilsynet var å kontrollere om regnskapsførervirksomheten drives i samsvar med de kravene som gjelder, herunder om oppdragene gjennomføres i samsvar med god regnskapsføringsskikk (GRFS). Den rettslige standarden "god regnskapsføringsskikk" utfylles av en standard utarbeidet av Regnskap Norge, DnR og Økonomiforbundet. Ved kontroll av utvalgte enkeltoppdrag kontrolleres det arbeidet som utføres i forhold til regnskapsloven, bokføringsloven og annen relevant lovgivning. Autoriserte regnskapsførere er underlagt hvitvaskingslovgivningen. Tilsynet dekket derfor også regnskapsførers oppfyllelse av pliktene etter dette lovverket.

Alle regnskapsførerselskap er underlagt forskrift om risikostyring og internkontroll. Finanstilsynets tilsyn dekket derfor om det er gjort en risikovurdering som er tilpasset den konkrete virksomheten, at risikoene er håndtert på en forsvarlig måte og at rapportering har skjedd i samsvar med forskriftens krav. Dersom regnskapsførerselskaper gjør en forsvarlig vurdering av de ulike risikoene i virksomheten og følger opp disse, vil det bidra til å sikre en hensiktsmessig og betryggende virksomhet.

Det vises også til finanstilsynsloven § 3 som fastslår at Finanstilsynet skal se til at de institusjoner det fører tilsyn med virker på en hensiktsmessig og betryggende måte i samsvar med lov og bestemmelser gitt i medhold av lov samt med den hensikt som ligger til grunn for institusjonens opprettelse, dens formål og vedtekter.

Pliktbrudd Finanstilsynet avdekket i regnskapsførerselskapet er omtalt i punkt 1. Pliktbrudd som er avdekket i oppdragsutførelsen er omtalt i punkt 2.

Tilsynet avdekket alvorlige mangler i regnskapsførerselskapets etterlevelse av hvitvaskingsregelverket. Manglene er av en slik karakter at de har medført vedtak om overtredelsesgebyr etter hvitvaskingsloven § 49. Vedtak om gebyr fremkommer av punkt 4.

1 Forhold i regnskapsførerselskapet

1.1 Innrapportering fra Regnskap Norge

Regnskapsførerselskapet ble første gang kontrollert av Regnskap Norge høsten 2019. Det ble gjennomført kontroll av selskapets interne rutiner samt at det ble utført kontroll av tre regnskapsføreroppdrag. Kontrollen avdekket mange mangler på sentrale og kritiske områder. Kontrolløren innstilte på ny kontroll. Ny kontroll ble gjennomført høsten 2020.

Regnskapsførerselskapets interne rutiner ble på nytt kontrollert samt at det ble utført kontroll av to regnskapsføreroppdrag. Også denne kontrollen avdekket mangler på sentrale og kritiske områder.

Innrapporteringen fra Regnskap Norge ble gjennomgått under tilsynet. Daglig leder informerte om at det både ved Regnskap Norges kontroll i 2019 og 2020 var to ansatte i selskapet som begge hadde autorisasjon som regnskapsførere. Daglig leder informerte om at det var han som ved begge kontrollene hadde det overordnede ansvaret for selskapet, mens den andre autoriserte regnskapsføreren var medeier og oppdragsansvarlig for sin egen oppdragsportefølje. De to ansatte var ved kontrollene ikke samlokalisert, og delvis som en følge av dette var det ikke etablert ensartede rutiner for gjennomføring av regnskapsføringsoppdragene. De manglende ensartede rutinene var også et sentralt forhold ved kontrollene fra Regnskap Norge. Etter den siste kontrollen fra Regnskap Norge høsten 2020, hvor det igjen ble påpekt alvorlige mangler, besluttet de to eierne å avslutte samarbeidet. Dette medførte at den andre autoriserte regnskapsføreren stiftet sitt eget regnskapsføringselskap og at de regnskapsføringsoppdragene han hadde vært oppdragsansvarlig for i Econ Ocean AS ble overført til det nye regnskapsførerselskapet. Edmundsen informerte under tilsynet om at dette har medført at alle oppdragene i Econ Ocean AS i etterkant er utført på en ensartet måte, noe som også fremkom under tilsynet.

Omorganiseringen av regnskapsførerselskapet etter Regnskap Norges kontroller, har medført at en rekke av de mangelfulle forholdene som ble avdekket ved Regnskap Norges kontroller nå er rettet opp i, herunder at rutinene nå er ensartede. Finanstilsynet har i sin vurdering og konklusjon lagt til grunn den informasjonen som ble gitt under tilsynet om de organisatoriske endringene.

1.2 Økonomiske forhold

Folketrygdloven § 23-2 angir at arbeidsgiver skal betale arbeidsgiveravgift av lønn og annen godtgjørelse for arbeid og oppdrag i og utenfor tjenesteforhold som han plikter å innrapportere. Opplysninger om beregnet avgift og grunnlaget for beregningen av arbeidsgiveravgift for hver kalendermåned skal leveres etter reglene i a-opplysningsloven. Det følger videre av skattebetalingsloven § 10-10 første ledd at arbeidsgiveravgift for de to foregående kalendermånedene forfaller til betaling 15. januar, 15. mars, 15. mai, 15. juli, 15. september og 15. november.

Skatteforvaltningsforskriften § 8-3-10 angir at leveringsfrist for skattemelding for merverdiavgift er én måned og ti dager etter utløpet av hver oppgavetermin. Det følger videre av skattebetalingsloven

§ 10-30 første ledd at merverdiavgift for en periode forfaller til betaling samme dag som det skal leveres skattemelding til skattekontoret.

Forut for tilsynet ble det innsendt skatteattest som viste at regnskapsførerselskapet per 23. november 2021 skyldte kr 174 158,- i merverdiavgift og arbeidsgiveravgift. Beløpet inkluderer renter og gebyr. På tilsynsdagen sendte selskapet ny skatteattest til Finanstilsynet som viste at skyldig beløp per 1. desember 2021 var redusert til kr 124 809,- inkludert renter og gebyrer.

Daglig leder opplyste under tilsynet at selskapet har hatt en krevende periode med anstrengt likviditet som blant annet skyldes oppdragsgivere som ikke har betalt rettidig. Regnskapsførerselskapet har benyttet seg av adgangen til å søke om utsettelse av skatteinnbetalinger for å avhjelpe konsekvensene av Covid-19-utbruddet, og fikk innvilget utsettelse av innbetaling av merverdiavgift for 1. kvartal i 2021. Det er senere blitt innvilget avdragsordning på innbetaling av dette beløpet.

Finanstilsynet ba i brev 22. januar 2022 om mer informasjon knyttet til regnskapsførerselskapets økonomiske situasjon ved utgangen av regnskapsåret 2021. Det ble bedt om ny skatteattest, samt redegjørelse for innvilget betalingsutsettelse og nedbetalingsplan på eventuelle restanser som fremkommer av skatteattesten. I tillegg ble det bedt om diverse rapporter som belyste forhold rundt selskapets økonomiske situasjon per 31. desember 2021.

Selskapet har 14. februar 2022 oversendt oppdatert skatteattest som viser at regnskapsførerselskapet per denne dato skylder kr 167 356,- i merverdiavgift samt renter og gebyrer på til sammen kr 13 611,-. Det fremkommer i brev som selskapet har mottatt fra Skatteetaten datert 22. desember 2021 at betalingsfristen for de avdragene som var innvilget på tilsynstidspunktet er flyttet fra 31. desember 2021 til 31. mars 2022.

Selskapets foreløpige resultatregnskap for 2021 viser et overskudd på kr 402 191,- mot kr 143 996,- for 2020. Foreløpig balanse for 2021 viser en egenkapitalandel på 18 % som er en økning på 2 % fra 2020.

Basert på tilsvaret legger Finanstilsynet til grunn at regnskapsførerselskapet oppfyller regnskapsførerlovens § 6 første ledd nr. 3 om økonomisk vederheftighet. Selskapet må imidlertid påregne at Finanstilsynet vil følge opp selskapet i forbindelse med innsendt årsregnskap for 2021 til Enhetsregisteret, og at det i den sammenheng vil kunne bli aktuelt å be om ny skatteattest.

1.3 Etterlevelse av hvitvaskingsregelverket

1.3.1 Virksomhetsinnrettet risikovurdering

Autoriserte regnskapsførere har en viktig rolle i bekjempelsen av hvitvasking og terrorfinansiering, blant annet på grunn av innsikt i kundenes økonomiske transaksjoner.

Etter hvitvaskingsloven § 7 skal regnskapsfører identifisere og vurdere risikoen for hvitvasking og terrorfinansiering knyttet til virksomheten. Formålet med risikovurderingen er at rapporteringspliktige skal ha kunnskap om hvilke trusler egen virksomhet er utsatt for og hvilke sårbarheter (iboende risiko) egen virksomhet har. Ved risikovurderingen skal det blant annet tas i betraktning egen virksomhet, herunder særlig art og omfang, tjenester og kundeforhold, type kunder og

kundegrupper, samt geografiske forhold. Risikovurderingen skal tilpasses virksomhetens omfang, dokumenteres og holdes oppdatert.

Det må fremgå av risikovurderingen at regnskapsfører har identifisert hvilke eksterne forhold (trusler mot virksomheten) og interne forhold (sårbarheter ved virksomheten) som påvirker risikoen for at selskapet kan bli brukt som ledd i hvitvasking eller terrorfinansiering. Fordi de eksterne og interne forholdene er bestemmende for selskapets risiko for å bli brukt som ledd i hvitvasking og terrorfinansiering, må risikovurderingen inneholde en samlet vurdering av hvordan eksterne og interne forhold påvirker hverandre (risikoen).

Regnskapsfører må forstå hvordan selskapets ulike tjenester kan brukes av oppdragsgivere som ønsker å hvitvaske eller finansiere terror. Dersom regnskapsfører har oppdragsgivere som driver virksomhet i bransjer med økt risiko for hvitvasking, må risikovurderingen reflektere hvorfor de enkelte bransjer er utsatt for økt risiko for hvitvasking, samt hvilke indikasjoner på hvitvasking eller terrorfinansiering som er knyttet til de enkelte bransjer. Videre må risikovurderingen inkludere spørsmålet om hvilke interne forhold som påvirker risikoen for at selskapet kan bli brukt som ledd i hvitvasking og terrorfinansiering.

Det er regnskapsførerselskapets eget risikobilde som skal kartlegges. Selv om det tas utgangspunkt i en mal for risikovurdering som er utarbeidet av tredjeparter, må slike maler tilpasses den enkelte virksomhet. En konkret tilpasning innebærer at risikovurderingen vil variere i omfang og kompleksitet, avhengig av regnskapsførerselskapets størrelse, tjenestespekter, kundemasse, internasjonale tilknytning m.m.

Regnskapsførerselskapet har ikke gjennomført en virksomhetsinnrettet risikovurdering etter de krav som følger av hvitvaskingsloven § 7, og det foreligger dermed brudd på bestemmelsen. Plikten til å gjennomføre en virksomhetsinnrettet risikovurdering har vært gjeldende siden oktober 2018. Finanstilsynet anser manglende virksomhetsinnrettet risikovurdering som et alvorlig brudd på regnskapsførerselskapets plikter etter hvitvaskingsloven.

1.3.2 Rutiner

Regnskapsførerselskapet skal ha skriftlige rutiner som sikrer etterlevelsen av hvitvaskingsregelverket, jf. hvitvaskingsloven § 8 første ledd. For at rutinene skal virke etter sin hensikt må de være tilpasset virksomhetens art og omfang, jf. § 8 andre ledd, og det betyr at det må være en sammenheng mellom den virksomhetsinnrettede risikovurderingen og rutinene. At rutinene skal tilpasses virksomhetens art og omfang innebærer at regnskapsførerselskaper med få kunder og et begrenset tjenestetilbud ikke vil trenge et like omfattende og komplekst rutineverk som større selskaper. Plikten til å ha skriftlige rutiner påhviler imidlertid alle regnskapsførerselskaper, uansett størrelse, og er en videreføring av tilsvarende plikt etter hvitvaskingsloven av 2009.

De skriftlige rutinene må dekke både plikter som skal sikre at selskapet har forsvarlig styring og kontroll med antihvitvaskingsarbeidet og plikter som skal ivaretas i den løpende oppdragsutførelsen. Rutinene må angi hva som skal gjøres og hvordan dette skal gjøres.

Regnskapsførerselskapet har i forbindelse med tilsynet oversendt to dokumenter som omhandler selskapets hvitvaskingsrutiner. Før tilsynet ble dokumentet "Hvitvaskingsloven - rutiner", datert 6. oktober 2016, oversendt. Under tilsynet ble dokumentet "Hvitvaskingsloven: Kontroll- og

Kommunikasjonsrutiner", datert 15. november 2019, oversendt. Finanstilsynet har i sin vurdering av selskapets rutiner lagt til grunn sist godkjente dokument.

Rutinen inneholder ikke beskrivelse om hvordan oppdatering av risikovurderingen skal skje utover at det er hvitvaskingsansvarlig som har ansvaret for vedlikehold av rutinen. Virksomhetsinnrettet risikovurdering er ikke omtalt i rutinen. Rutinen inneholder heller ingen beskrivelse av internkontrollen, herunder hvor ofte det skal foretas kontroll, hvordan oppdrag for kontroll skal utvelges og hvilke plikter etter hvitvaskingsloven som skal kontrolleres. Regler for hva slags opplysninger som skal registreres og lagres er ikke angitt, og det er heller ikke angitt noe om oppbevaringsplikstens varighet.

Med bakgrunn i de mangler som er avdekket, mener Finanstilsynet at regnskapsførerselskapet ikke oppfyller kravet i hvitvaskingsloven §§ 7 og 8 til å ha virksomhetstilpassede og oppdaterte rutiner som sikrer håndtering av risiko og oppfyllelse av plikter etter hvitvaskingsregelverket.

Kundeforholdets formål og tilsiktet art

For å kunne risikoklassifisere kunden og utføre løpende oppfølging i samsvar med hvitvaskingsreglene, må regnskapsfører innhente og vurdere nødvendige opplysninger om kundeforholdets formål og tilsiktede art, jf. hvitvaskingsloven §§ 12 femte ledd og 13 femte ledd.

Fremlagte rutiner omfatter ikke beskrivelse av hvordan regnskapsførerselskapet skal innhente og vurdere nødvendige opplysninger om kundeforholdets formål og tilsiktede art. Gjennomgang av enkeltoppdrag avdekket mangler i forhold til vurdering av kundeforholdets formål og tilsiktet art på samtlige kontrollerte oppdrag. Det er i oppdragsdokumentasjonen kun henvist til oppdragsavtalen uten nærmere vurdering av oppdragsgivers formål med kundeforholdet.

Det foreligger brudd på hvitvaskingsloven §§ 12 femte ledd og 13 femte ledd.

Politisk eksponert person (PEP)

Regnskapsfører skal vurdere om kunden, personer som handler på vegne av kunden, eller reelle rettighetshavere er PEP, eventuelt om disse er nært familiemedlem eller kjent medarbeider til en PEP, jf. hvitvaskingsloven §§ 12 fjerde ledd og 13 fjerde ledd.

Formålet med lovreguleringen er å motvirke at midler som har opphav i korrupsjon blir hvitvasket eller brukt til å finansiere terror. Det er internasjonalt lagt til grunn at kundeforhold med PEP'er på generelt grunnlag antas å innebære økt hvitvaskingsrisiko. Nærstående av en PEP, som er kunder hos den rapporteringspliktige, skal identifiseres da de også kan dra fordel av eller bli misbrukt i forbindelse med hvitvasking.

Regnskapsførerselskap har ikke foretatt kontroll av politisk eksponerte personer for noen av de kontrollerte oppdragene.

Den manglende kontrollen er brudd på hvitvaskingsloven §§ 12 fjerde ledd og 13 fjerde ledd.

1.4 Registrering i Enhetsregisteret

Det følger av regnskapsførerforskriften § 3-1 første ledd at regnskapsfører skal se til at det blir sendt melding til Enhetsregisteret når regnskapsfører påtar seg oppdrag og ved opphør av oppdrag.

Finanstilsynet mottok i forkant av tilsynet en oversikt som viste at regnskapsførerselskapet har 58 regnskapsføreroppdrag. Oversikten over oppdragsgivere som Finanstilsynet hentet ut fra Enhetsregisteret i forkant av tilsynet, viste at regnskapsførerselskapet var registrert med 113 regnskapsføreroppdrag.

Under tilsynet ble avviket forklart med at det ikke var sendt melding til Enhetsregisteret om overføring av oppdragene fra Econ Ocean AS til det selskapet den tidligere deleieren hadde opprettet, se også pkt. 1.1. overfor. Etter avtale skulle eier av det nye regnskapsførerselskapet sørge for nødvendige oppdateringer i Enhetsregisteret, uten at dette er blitt gjort. Daglig leder bekreftet under tilsynet at han ville iverksette arbeidet med å registrere fratreden for de oppdragene som ikke lenger var i Econ Ocean AS.

Manglende ajourhold av regnskapsføreroppdrag i Enhetsregisteret er en overtredelse av regnskapsførerforskriften § 3-1 første ledd.

1.5 Bruk av yrkestittel

Det følger av regnskapsførerloven § 1 tredje ledd at regnskapsførerselskap skal bruke betegnelsen "Autorisert regnskapsførerselskap" i tilknytning til selskapsnavnet.

Betegnelsen «autorisert regnskapsførerselskap» ble på tilsynstidspunktet ikke benyttet på selskapets utgående fakturaer. I signatur på eposter fremkommer heller ikke yrkestittelen i tilknytning til selskapsnavnet.

Manglende bruk av yrkestittelen i tilknytning til selskapsnavnet er en overtredelse av regnskapsførerloven § 1 tredje ledd.

1.6 Dokumentasjon av medgått tid

Det følger av bokføringsforskriften § 5-14 at bokføringspliktige som utfører tjenester hvor vederlaget er basert på tidsforbruk, skal for hver eier og ansatt dokumentere utførte timer. Timene skal spesifiseres per dag fordelt på intern tid og på de enkelte kunder eller oppdrag.

Dokumentasjonen skal være utarbeidet senest innen utløpet av den etterfølgende måned. Med intern tid menes timer brukt på arbeidsoppgaver som ikke kan henføres til kunder eller oppdrag. Dette gjelder også for oppdrag hvor det er avtalt fast pris.

Regnskapsførerselskapet har system for registrering av tid som brukes på oppdragsgiverne, men interntiden blir ikke registrert.

Manglende registrering av interntid er brudd på bokføringsforskriften § 5-14.

2 Regnskapsførerselskapets utøvelse av regnskapsføreroppdrag

Under tilsynet ble utøvelsen av regnskapsføreroppdrag kontrollert, samt at det ble kontrollert om det var etablert organisasjon, rutineopplegg og intern kontroll i forhold til kravene i regnskapsførerloven, herunder kravet til god regnskapsføringsskikk, jf. § 2 andre ledd. Den rettslige standarden «god regnskapsføringsskikk» utfylles av standarder utarbeidet av Regnskap Norge, Den norske Revisorforening og Økonomiforbundet.

Fire oppdrag ble kontrollert for å gjennomgå oppdragsdokumentasjon og øvrig dokumentasjonen regnskapsførerselskapet utarbeider for oppdragsgiverne. Gjennomgangen baserte seg i det alt

vesentlige på oppdragsdokumentasjonen for regnskapsåret 2020. Daglig leder er oppdragsansvarlig på alle de kontrollerte oppdragene. Oppdragene er i det etterfølgende benevnt oppdrag A, B, C og D. I den foreløpige tilsynsrapporten er oppdragene nærmere beskrevet.

Ved gjennomgang av enkeltoppdrag ble følgende forhold kontrollert:

- Årsregnskap med vedlegg
- Skattemelding med vedlegg
- Eventuell revisjonsberetning og nummererte brev fra revisor
- Oppdragsavtale med eventuelle vedlegg og fullmakter
- Kundetiltak på oppdragsnivå etter hvitvaskingsregelverket
- Fremdriftsoversikt
- Dokumentasjon av vurdering av oppdragsgivers interne rutiner
- Dokumentasjon av gjennomført kvalitetskontroll, herunder overordnet intern kontroll på oppdragsnivå og kontroll av medarbeiders oppdragsutførelse
- Saldobalanse, avstemminger og underliggende dokumentasjon av balansekontoeer per 31.12.
- Eventuell kommunikasjon med oppdragsgiver om uregelmessigheter i oppdraget
- Perioderapport og periodiske avstemminger for en valgt periode

Gjennomgang av de fire kontrollerte oppdragene viste noen mindre avvik i forhold til de krav som stilles i regnskapsførerloven, herunder god regnskapsføringsskikk, og annen relevant lovgivning. Det gis i det etterfølgende en beskrivelse av områdene hvor det ble konstatert mangler.

2.1 Avstemminger

Det følger av regnskapsførerloven § 2 andre ledd, jf. GRFS pkt. 5.9.3 at samtlige kontoer i balansen skal være avstemt og dokumentert før endelig årsregnskap utarbeides. Tilsvarende gjelder for resultatkontoer dersom det vurderes som vesentlig for å sikre et riktig regnskap. Det følger også av bokføringsloven § 11 første ledd at ved utarbeidelse av årsregnskap skal det foreligge dokumentasjon for alle balanseposter med mindre de er ubetydelige. Bokføringsforskriften kapittel 6 gir ytterligere detaljer om hva som skal dokumenteres.

Av regnskapsførerloven § 2 andre ledd, jf. GRFS pkt. 5.8.3.4 følger det at avstemminger, herunder også underliggende dokumentasjon og forklaringer på eventuelle avvik, skal dokumenteres slik at de kan etterprøves.

2.1.1 Oppdrag B

Det ble foretatt kontroll av 18 balansekontoeer. Det var manglende eller mangelfull avstemmingsdokumentasjon ved tre av de kontrollerte kontoene (16 %).

2.1.2 Oppdrag C

Det ble foretatt kontroll av 31 balansekontoeer. Det var manglende eller mangelfull avstemmingsdokumentasjon for en konto.

3 Finanstilsynets vurdering

Autorisasjonsordningen for regnskapsførere ble innført for å øke og sikre kvaliteten på regnskapene og rapportene som blir levert til oppdragsgiverne og andre brukere av regnskapet, herunder offentlige myndigheter. Regnskapspliktige som setter bort sitt regnskap til autoriserte

regnskapsførere skal kunne ha tillit til at oppdraget blir utført i samsvar med god regnskapsføringsskikk og at regnskap og rapporter har god fagmessig kvalitet.

Finanstilsynets tilsyn avdekket brudd på regnskapsførerloven, herunder god regnskapsføringsskikk, samt annen lovgivning. Det var særlig store mangler i regnskapsførerselskapets etterlevelse av hvitvaskingsregelverket, det vises til punkt 1.3 og 4. Ved gjennomgang av enkeltoppdrag ble det også avdekket enkelte svakheter.

Regnskapsførerselskapet har i sitt tilsvarende ikke hatt kommentarer til innholdet i den foreløpige rapporten og de forhold som er tatt opp i denne, og har bekreftet at det vil bli satt i verk tiltak for å rette opp i de feil og mangler som ble konstatert under tilsynet og som fremgår av dette brevet, noe Finanstilsynet tar til etterretning.

Når det gjelder mangler ved regnskapsførerselskapets etterlevelse av hvitvaskingsregelverket og konsekvensen av disse manglene vises det til punkt 4 under.

4 Vedtak om ileggelse av overtredelsesgebyr

4.1 Rettslig grunnlag

Overtredelsesgebyr kan ilegges for brudd på en rekke plikter etter hvitvaskingsregelverket, herunder bestemmelsene knyttet til risikovurderinger, rutiner, utførelsen av kundetiltak samt undersøkelse og rapportering. Hvilke overtredelser og hvordan overtredelsesgebyret skal beregnes følger av hvitvaskingsloven §§ 49 og 50, som lyder:

"§ 49. Overtredelsesgebyr

(1) Dersom rapporteringspliktige eller noen som har handlet på vegne av et rapporteringspliktig foretak, har overtrådt §§ 6 til 8, kapittel 4, §§ 25, 26, 27, 28, 30, 35, 36, 39, 42, forskrift gitt i medhold av disse bestemmelsene eller forskrift gitt i medhold av § 52, kan tilsynsmyndigheten ilegge den rapporteringspliktige overtredelsesgebyr.

Overtredelsesgebyr kan ilegges rapporteringspliktige foretak selv om ingen enkeltperson har utvist skyld. [...]

[...]

(4) Rapporteringspliktige som nevnt i § 4 første ledd bokstav d, f, l, m og o, annet og femte ledd, kan ilegges overtredelsesgebyr på inntil 9 millioner kroner. [...]

[...]

§ 50. Vurderingsmomenter for forbud mot å ha ledelsesfunksjon og vedtak om overtredelsesgebyr

Ved vurderingen av om det skal [...] ilegges overtredelsesgebyr etter § 49, skal det blant annet tas hensyn til

- a) overtredelsens grovhet og varighet*
- b) overtrederens grad av skyld*
- c) overtrederens økonomiske evne*
- d) den rapporteringspliktiges risikovurderinger etter § 7 og rutiner etter § 8*
- e) fordeler som er oppnådd eller kunne ha vært oppnådd ved overtredelsen*
- f) om tredjeparter er påført tap*
- g) graden av samarbeid med myndighetene*

h) eventuelle tidligere overtredelser av hvitvaskingsloven eller forskrifter med hjemmel i loven

De samme momentene skal hensyntas ved utmålingen av overtredelsesgebyr."

Vedtak om ileggelse av overtredelsesgebyr vil bygge på en helhetsvurdering. Vurderingen skal inkludere konkrete vurderinger av relevante momenter i hvitvaskingsloven § 50. Listen over vurderingsmomenter er ikke uttømmende og angir ikke hvilken vekt de ulike momentene skal ha i helhetsvurderingen.

På bakgrunn av rettspraksis legger Finanstilsynet til grunn at det ved ileggelse av overtredelsesgebyr overfor foretak stilles krav om at den eller de som har opptrådt på vegne av foretaket, har utvist alminnelig uaktsomhet. Skyldkravet kan oppfylles ved anonyme og kumulative feil.

4.2 Finanstilsynets vurdering

Et velfungerende system for å avdekke og forebygge hvitvasking og terrorfinansiering forutsetter god etterlevelse fra de rapporteringspliktiges side. Det er viktig for tilliten til hvitvaskingsregelverket og de rapporteringspliktige at brudd på regelverket oppdages og sanksjoneres. Bruk av overtredelsesgebyr innebærer at tilsynsenhetene ikke oppnår økonomiske fordeler av manglende etterlevelse av lovkrav, og vil ha en viktig allmennpreventiv virkning.

Tilsynet avdekket brudd på regnskapsførerselskapets plikter etter hvitvaskingsregelverket, herunder mangler ved utarbeidelse av virksomhetsinnrettet risikovurdering og rutiner. Samtlige plikter som er brutt kan sanksjoneres etter hvitvaskingsloven § 49. De avdekkede forhold viser etter Finanstilsynets oppfatning en gjennomgående svikt i selskapets etterlevelse av hvitvaskingsregelverket.

Når det gjelder overtredelsenenes grovhet, legger Finanstilsynet til grunn at det skal ses hen til overtredelsenens karakter. Bestemmelsene om både virksomhetsinnrettet risikovurdering, rutiner og etterlevelsen av disse er helt grunnleggende for å etterleve hensynet bak hvitvaskingsregelverket om å forebygge og avdekke hvitvasking og terrorfinansiering. De påpekte mangler i den virksomhetsinnrettede risikovurderingen er alvorlige mangler. I tillegg foreligger det ytterligere mangler ved regnskapsførerselskapets rutiner og manglende utførelse av plikter på oppdragsnivå. Samlet sett er manglene grove.

Når det gjelder overtredelsenenes varighet, viser Finanstilsynet til at loven trådte i kraft 15. oktober 2018 og at tilsynet fant sted i september 2021. Regnskapsførerselskapet har derfor hatt lang tid til å innrette seg etter ny hvitvaskingslov. Finanstilsynet viser for øvrig til at de pliktene som er brutt og som danner grunnlag for gebyr i hovedsak også fulgte av 2009-loven. Situasjonen er derfor at regnskapsførerselskapets pliktbrudd har pågått i lang tid.

I vurderingen av skyld må det forutsettes at regnskapsførerselskapet setter seg inn i regelverk som gjelder for virksomheten. Hvitvaskingsloven er et sentralt regelverk der regnskapsførerselskap skal ivareta viktige samfunnsmessige interesser. Gjennom regnskapsførerloven er regnskapsførerselskapet underlagt regelverk som skal sikre styring og kontroll av risiko og oppdragsutførelse. Dette innebærer at regnskapsførerselskapet er godt kjent med alminnelige prinsipper for risikostyring og internkontroll, som også er de som gjelder for styring og kontroll av risikoen etter hvitvaskingsloven. For at denne risikoen skal håndteres på forsvarlig måte i samsvar med

hvitvaskingsloven, må regnskapsførerselskapet ha oppmerksomhet rettet mot dette området, prioritere arbeidet og sette av tilstrekkelige ressurser. Finanstilsynet mener at dette ikke har vært situasjonen i regnskapsførerselskapet. Regnskapsførerselskapet forventes å ha rutiner og treffe systematiske tiltak for å kunne oppfylle de regulatoriske kravene for hvordan virksomheten og dets medarbeidere skal gjennomføre nødvendige tiltak for å oppfylle kravene. Videre skal styret påse at virksomheten er gjenstand for betryggende kontroll. Etter Finanstilsynets vurdering er styrets manglende oppfølging av hvitvaskingsloven uaktsomt. Finanstilsynet mener likevel at det kan ha sviktet på flere nivåer i foretaket.

Videre er det Finanstilsynets oppfatning at manglende gjennomføring av forpliktelser etter hvitvaskingsloven av 2009, som regnskapsførerselskapet har vært underlagt i flere år, øker graden av skyld.

På bakgrunn av en helhetlig vurdering av de forhold som ble avdekket under tilsynet, hensyntatt overtredelsenes art og omfang, regnskapsførerselskapets skyldgrad og økonomiske evne, har Finanstilsynet truffet følgende vedtak:

Econ Ocean AS plikter å betale et gebyr på kroner 25 000 (tyvefemtusen) for overtredelse av § 8, jf. §§ 12 femte ledd, 13 tredje ledd, 13 femte ledd, 14, samt selvstendige brudd på §§ 7, 12 fjerde ledd, 13 fjerde ledd og 14 i lov om tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering, jf. § 49, jf. § 50. Overtredelsesgebyret tilfaller statskassen.

Dette vedtaket kan påklages innen tre uker etter at vedtaket er mottatt. Klage sendes Finanstilsynet. Klageinstans er Finansdepartementet. Forvaltningsloven §§ 18 og 19, om partenes adgang til å gjøre seg kjent med sakens dokumenter, gjelder. Det kan søkes om utsatt iverksetting av vedtaket, jf. forvaltningsloven § 42.

Overtredelsesgebyrer innkreves av Skatteetaten ved Statens innkrevingsentral. I tilfeller der vedtaket ikke påklages, vil Statens innkrevingsentral sende krav om betaling umiddelbart etter klagefristens utløp. I tilfeller der vedtaket påklages, sendes kravet etter at klagen er avgjort av Finansdepartementet. Statens innkrevingsentralers frist for betaling er tre uker etter at faktura er sendt.

For Finanstilsynet

Anne Merethe Bellamy
direktør

Anders Hole
seksjonssjef

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevne signaturer.